

Schriftelijke vragen

Onderwerp	Monument Nederlandse asbestslachtoffers
Zaaknummer	1022891
Datum	30 september 2025
Steller van de vragen	SP, H. Kalter
Team	Bestuursondersteuning/kabinet

Aan de voorzitter van de raad,

het college wordt conform artikel 36 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de gemeenteraad verzocht de volgende vragen schriftelijk te beantwoorden:

Inleiding

Zaterdag 20 september 2025 is in 't Gijmink het boek *Zwijgfabriek* (over het asbest-verleden - Eternit Goor) gepresenteerd, van de onderzoeksjournalist Joop Bouma. Tijdens de boekpresentatie werd hij opnieuw geconfronteerd met het peilloze en deels onverwerkte verdriet van nabestaanden van mensen die doodziek zijn geworden en in korte tijd zijn overleden. Echter er herinnert niets aan dat leed, terwijl in het Belgische Kapelle-op-den-Bos, waar een identieke Eternit-fabriek van dezelfde eigenaar staat, er een monument is voor de slachtoffers, Bouma heeft tijdens zijn gesprekken met nabestaanden gehoord: was er in Goor maar een plek waar asbestslachtoffers kunnen worden herdacht. Bouma heeft zelf een tiental geschikte plekken gezien voor een dergelijk monument

Vragen

1. Onderschrijft het college dat een (asbest)monument nabestaanden kan helpen bij verwerking van het verdriet en ter herdenking van de slachtoffers?

Het is niet mogelijk om deze vraag eenduidig met 'ja' of 'nee' te beantwoorden. De beleving van een monument verschilt per persoon: voor sommige nabestaanden kan het een troostrijke en helende betekenis hebben, terwijl anderen dit wellicht anders ervaren.

Wij kunnen u wel informeren dat het verzoek tot het oprichten van een monument ter nagedachtenis aan asbestslachtoffers in onze gemeente eerder aan de orde is geweest. Zowel destijds als recent naar aanleiding van het verschijnen van het boek *De Zwijgfabriek*, blijkt dat de meningen hierover sterk uiteenlopen. Op dit moment lijkt er binnen de gemeenschap, voor zover wij dit nu kunnen nagaan, geen breed gedragen behoefte te bestaan aan een dergelijk monument.

2. Zo ja, kan het college overgaan tot het nemen van stappen om – op korte termijn - dit monument voor de Nederlandse asbestslachtoffers op te richten?

Op dit moment zijn wij van mening dat het initiatief voor het realiseren van een monument niet primair bij de overheid hoort te liggen, maar vanuit de samenleving moet komen. Wij merken dat het recent verschenen boek veel doet met mensen die zelf of in hun omgeving met asbest te maken hebben gehad. We zijn ons ervan bewust dat bij veel mensen leed is veroorzaakt als gevolg van de blootstelling aan asbest. Dit kunnen wij niet terugdraaien. We doen ons best om nieuwe slachtoffers te voorkomen en zetten ons als gezamenlijke overheden actief in voor de bescherming van de volksgezondheid. Tot op de dag van vandaag, gebeurt dit door het saneren van met asbest vervuilde locaties en stimuleren van verwijderen van asbestdaken.

Mocht er vanuit de samenleving een breed gedragen wens ontstaan voor de oprichting van een monument, dan staan wij, zo mogelijk samen met andere overheden, er vanzelfsprekend voor open om mee te denken over een passende locatie en mogelijke financiële ondersteuning.

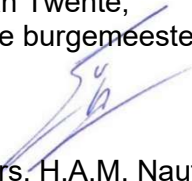
Tot slot informeren wij u dat wij de auteur van *De Zwijgfabriek*, de heer Bouma, hebben uitgenodigd voor een gesprek. Dit gesprek zal binnenkort plaatsvinden. Indien daar aanleiding toe is, zullen wij de raad hierover nader informeren.

21 oktober 2025

Burgemeester en wethouders van Hof van Twente,
de secretaris, de burgemeester,

mr. ing. J. Eshuis

drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel MPM